

**WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY
DLA UCZNIÓW DOTYCHCZASOWYCH GIMNAZJÓW
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2017/2018**

HISTORIA

KURATORIUM OŚWIATY
w Katowicach

Informacje dla ucznia

1. Na stronie tytułowej arkusza w wyznaczonym miejscu wpisz swój kod ustalony przez komisję.
2. Sprawdź, czy arkusz konkursowy zawiera 20 stron (zadania 1-21).
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Nie używaj korektora.
5. W zadaniach zawsze postępuj zgodnie z poleceniem.
6. Rozwiązania zadań zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach.
7. Staraj się nie popełniać błędów przy wpisywaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędną odpowiedź przekreśl.
8. Przygotowując odpowiedzi na pytania, możesz skorzystać z miejsca opatrzonego napisem *Brudnopis*. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.
9. W zadaniach zamkniętych podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zaznacz ją znakiem „X” **bezpośrednio na arkuszu**.
10. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊗ i zaznacz inną odpowiedź znakiem „X”.

KOD UCZNIA

--	--	--

Etap: wojewódzki

**Czas pracy:
90 minut**

WYPEŁNIA KOMISJA KONKURSOWA

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	Razem
Liczba punktów możliwych do zdobycia	3	1	1	3	4	4	4	1	3	4	2	2	3	4	1	3	3	4	3	3	4	60
Liczba punktów uzyskanych przez uczestnika konkursu																						

Liczba punktów umożliwiająca uzyskanie tytułu laureata: 54

Podpisy członków komisji :

1. Przewodniczący –
2. Członek komisji sprawdzający pracę –
3. Członek komisji weryfikujący pracę –

Zadanie 1. (3 p.)

Na podstawie fragmentu lektury *Bóg wojny – bitwy epoki napoleońskiej* podaj trzy argumenty, na które powołał się autor, uzasadniając, że użyty w tytule przydomek Napoleona (bóg wojny) jest adekwatny do jego dokonań.

Bóg wojny. Jeśli przyjąć, że owo określenie dotyczy wodza zawsze zwycięskiego, to pasuje do kariery Bonapartego przynajmniej do roku 1809, a może nawet do 1812. Istotne jest nowatorstwo zastosowanych przez niego rozwiązań, miażdżąca przewaga, jaką jego armia przez długie lata osiągała nad przeciwnikiem. Miano boga wojny to również wynik autokreacji Napoleona i odzwierciedlenie wrażenia, jakie jego zwycięstwa wywierały na współczesnych. Historycy podchodzą do fenomenu Bonapartego na dwa sposoby: jedni uznają za napoleońską propagandę, że był on po prostu geniuszem wojennym, drudzy natomiast utrzymują, że był przede wszystkim mistrzem autokreacji, jak byśmy dziś powiedzieli, politycznego i wojskowego PR. Wprawdzie ponosił porażki, ale potrafił je skutecznie maskować. Jego zwycięstwa nie były tak wielkie, jak mogłoby się wydawać, za to świetnie umiał wykorzystać słabości przeciwnika. Takie wyobrażenie cesarza Francuzów jest najbardziej rozpowszechnione wśród historyków anglosaskich i niemieckich. Oba jednak nadmiernie upraszczają rzeczywistość. Napoleon był bowiem wybitnym dowódcą, a zwycięstwa, które bardzo długo odnosił, faktycznie były miażdżące. Mierzenie wyników działań wojennych jest zresztą zawsze działaniem co najmniej podejrzanym, bo co właściwie ma decydować o tym, które zwycięstwo jest ważniejsze? Długo w środowisku historyków toczyły się spory, czy Austerlitz było wielkim zwycięstwem, czy też mniej znaczącym, np. w porównaniu z Ulm. Pod Ulm wzięto więcej jeńców oraz zdobyto więcej armat i sztandarów – to były dziewiętnastowieczne mierniki zwycięstwa, do których można dorzucić obowiązkowy nocleg zwycięskiej armii na polu bitwy. Francuzi ponieśli też znacznie mniejsze straty niż pod Austerlitz. Ale po Ulm wojna trwała jeszcze ładnych kilka miesięcy, a pokój podyktowany przez Napoleona zawarto dopiero po triumfie w „bitwie trzech cesarzy”.

Bóg wojny – bitwy epoki napoleońskiej, Tulon nr 1, s. 13.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2. (1 p.)

Na podstawie lektury *Bóg wojny – bitwy epoki napoleońskiej* wyjaśnij, jakie było znaczenie słów Napoleona: „Moja dynastia zaczyna się od Montenotte”.

Bóg wojny – bitwy epoki napoleońskiej, Lodi nr 2, s. 23.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3. (1 p.)

W lekturze *Bóg wojny – bitwy epoki napoleońskiej* zamieszczony został obraz malarza Antoine-Jeana Grosa, przedstawiający spotkanie Franciszka II z Napoleonem Bonaparte. Zaznacz prawidłowe zakończenie zdania.

Spotkanie przedstawione na obrazie miało miejsce po bitwie pod

- A. Austerlitz.
- B. Jeną.
- C. Lipskiem.
- D. Waterloo.

Bóg wojny – bitwy epoki napoleońskiej, Tulon nr 1, s. 26.

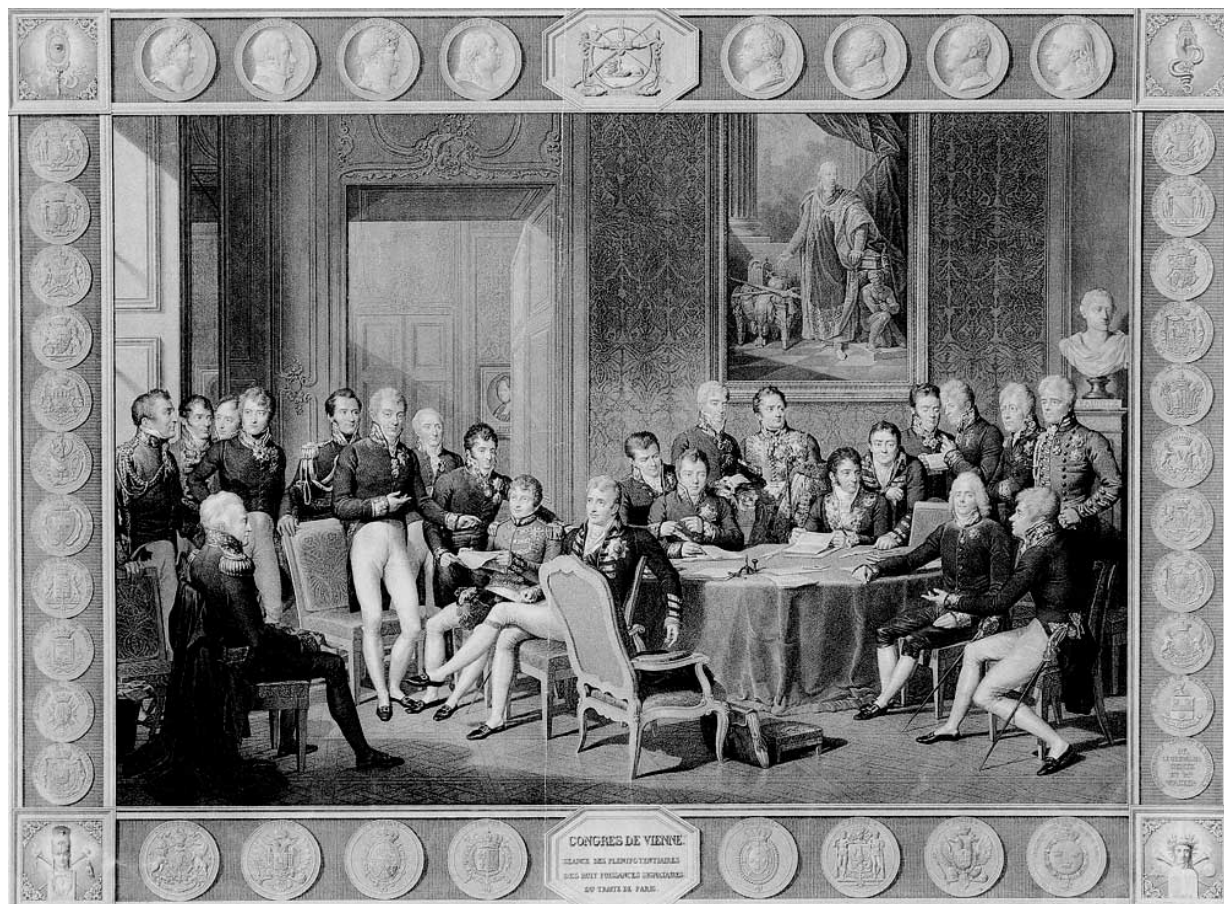
Zadanie 4. (3 p.)

Spośród poniższych zdań zaznacz znakiem x trzy, które są postanowieniami kongresu wiedeńskiego.

- A. Gdańsk został Wolnym Miastem.
- B. Do Prus włączono Alzację i Lotaryngię.
- C. Powstało Królestwo Zjednoczonych Niderlandów.
- D. Kraków z okolicą ustanowiono Wolnym Miastem.
- E. Powołano Związek Niemiecki.

Zadanie 5. (4 p.)

Na podstawie poniższego obrazu i wiedzy własnej oceń, czy podane w tabeli informacje są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz w odpowiednie rubryki tabeli *Prawda* lub *Falsz*.

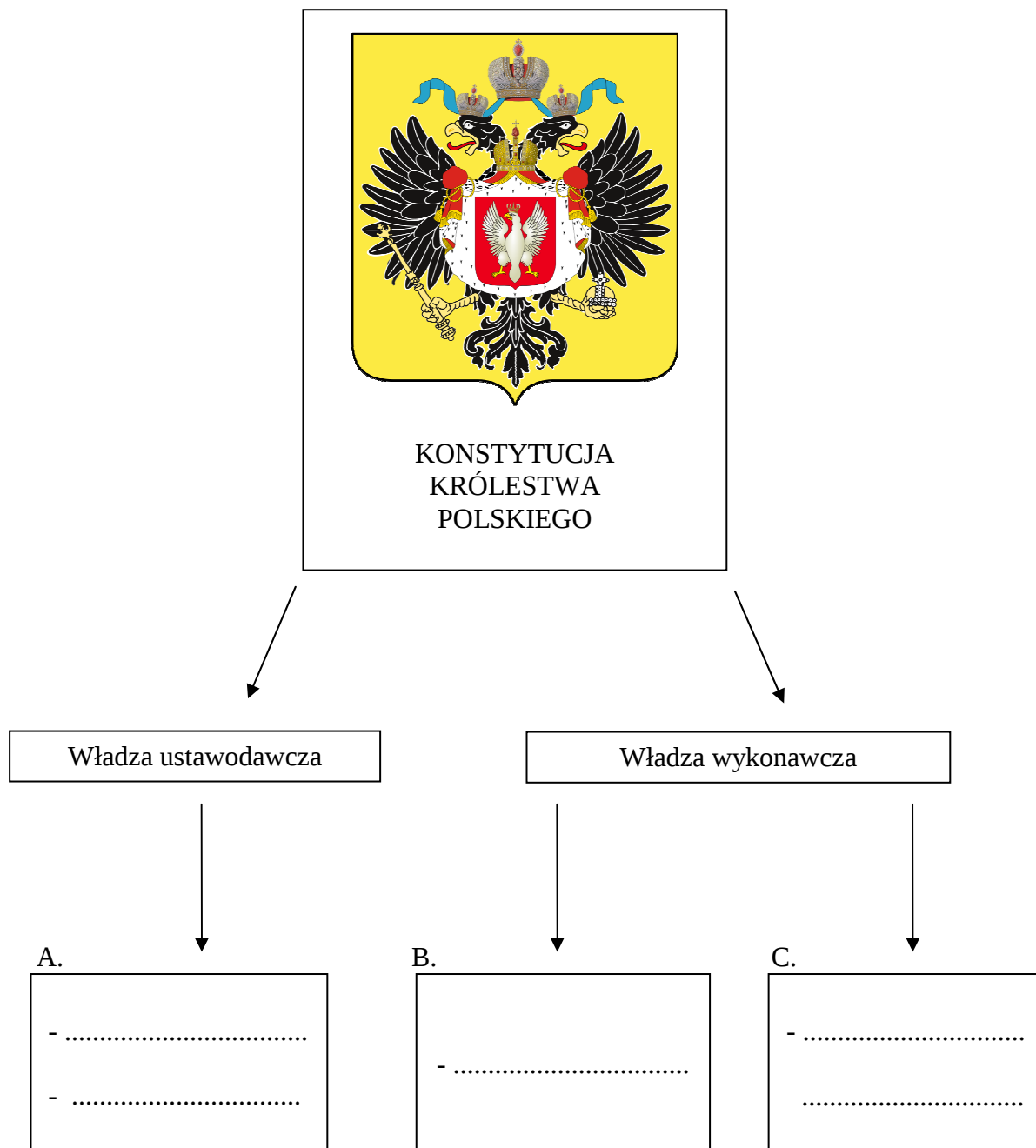
Na obrazie przedstawiono najważniejszych uczestników obrad: Aleksander I, Fryderyk Wilhelm III, Robert Stewart Castlereagh, Franciszek I (II), Klemens von Metternich, Charles Talleyrand.

www.wikipedia.org (dostęp: 14.01.2018).

	Informacja	Prawda/Falsz
A.	Na kongresie wiedeńskim spotkali się wszyscy władcy ówczesnej Europy poza carem Rosji.	
B.	Jednym z głównych kreatorów ładu wiedeńskiego był król Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii.	
C.	Dużą rolę w trakcie obrad kongresu odegrał francuski minister spraw zagranicznych.	
D.	Austriacki minister spraw zagranicznych zastępował w czasie kongresu cesarza, który nie mógł brać udziału w obradach.	

Zadanie 6. (4 p.)

Uzupełnij schemat, wpisując w wy kropkowane miejsca nazwy organów sprawujących władzę ustawodawczą i wykonawczą na mocy *Konstytucji Królestwa Polskiego z 1815 r.*

Na podstawie: Halina Tomalska, *Podręcznik do gimnazjum, Polska i świat w XIX w.*, Warszawa 2001, s. 54.

Zadanie 7. (4 p.)

W wykropkowane miejsca w tabeli wpisz nazwiska opisanych postaci.

	Opis postaci	Nazwisko
A.	<i>Brał udział w tworzeniu konstytucji Królestwa Polskiego. W czasie powstania listopadowego pełnił funkcję prezesa Rządu Narodowego. Po powstaniu wyjechał do Francji, gdzie stanął na czele obozu politycznego zwanego Hotelem Lambert. Przez wiele lat był uważany za niekoronowanego króla Polski.</i>	
B.	<i>Z namowy Austriaków stanął na czele rabacji galicyjskiej, która doprowadziła do upadku powstania krakowskiego. Po wygaszeniu ruchu chłopskiego został internowany przez Austriaków. Dwa lata później przesiedlono go na Bukowinę, gdzie otrzymał gospodarstwo rolne. Mieszkał tam do końca życia.</i>	
C.	<i>Działacz polskiego i międzynarodowego ruchu narodowo-demokratycznego. Legenda uczciła go jako szermierza wolności, ale także wodza spraw przegranych. Został wybrany na wodza naczelnego powstania krakowskiego, jednak zanim do tego doszło został aresztowany.</i>	
D.	<i>Był jednym z nielicznych działaczy spiskowych, który nie wywodził się ze szlachty. Za autorstwo "Złotej księżeczki" i wzywanie chłopów do walki został skazany na Sybir. Powrócił do kraju dopiero po 25 latach katorgi. Wierny ideałom do końca swych dni pełnił posługę w jednym ze szpitali w Lublinie.</i>	

Zadanie 8. (1 p.)

Uporządkuj chronologicznie podane w tabeli wydarzenia. Wpisz cyfrę 1 – obok chronologicznie pierwszego wydarzenia, 2 – drugiego, 3 – trzeciego, 4 – czwartego.

	Wydarzenie	Cyfra
A.	Rewolucja lipcowa	
B.	Wiosna Ludów	
C.	Komuna paryska	
D.	Powstanie Świętego Przymierza	

Zadanie 9. (3 p.)

Na podstawie zamieszczonych ilustracji i wiedzy własnej podaj nazwy zaborów, w których miały miejsce przedstawione wydarzenia.

A.

husaria-sklep.pl (dostęp: 16.01.2108).

zabór

B.

bi.gazeta.pl (dostęp: 14.01.2018).

zabór

C.

Na podstawie: T. Maresz, K. Juszczak, *Historia w źródłach nie tylko pisanych, Czasy nowożytne*, Toruń 2004, s. 103.

zabór

Zadanie 10. (4 p.)

Przyporządkuj poniższe wydarzenia procesom zjednoczeniowym Włoch lub Niemiec i odpowiadające im litery wpisz w wy kropkowane miejsca. Jednego z wydarzeń nie można dopasować do żadnego z procesów.

- A. Bitwa pod Solferino
- B. Marsz tysiąca czerwonych koszul
- C. Bitwa pod Sadową
- D. Oblężenie Wiednia
- E. oblężenie Paryża

Zjednoczenie Włoch:,

Zjednoczenie Niemiec:,

Zadanie 11. (2 p.)

Na podstawie tekstów źródłowych i wiedzy własnej zaznacz prawidłową odpowiedź.

Źródło nr 1

Posiadłości włościańskie nie nadane dotąd na własność mają być zamienione we własność w myśl przepisów i pod warunkami zawartymi w niniejszym rozporządzeniu (...).

Wszystkim dotychczasowym posiadaczom owych dziedzicznych zagród i posiadłości włościańskich (...) nadaję własność ich gospodarstw z zobowiązaniem do odszkodowania (...).

Edykt regulacyjny, 1811

Na podstawie: T. Maresz, K. Juszczak, *Historia w źródłach nie tylko pisanych, Czasy nowożytne*, Toruń 2004, s. 130.

Źródło nr 2

Art. 1. Grunta zostają w posiadaniu włościan tak w dobrach prywatnych i najmiłościwiej rozdarowanych, jako też w dobrach instytucyjnych i rządowych, przechodzą na pełną własność włościan, w posiadaniu tych gruntów będących.

Art. 2. (...) włościanie uwolnieni raz na zawsze zostają od wszelkich bez wyłączenia powinności, jakimi na korzyść dziedziców obłożeni byli, jako to od to: od pańszczyzny, od okupu w gotowiźnie, od osepów, od czynszu, danin itp.

Art. 3. Dziedzice dóbr prywatnych, instytucyjnych i najmiłościwiej rozdarowanych (majorackich), otrzymują od rządu wynagrodzenie za zniesione powinności włościańskie.

Ukaz carski, 1864

Na podstawie: T. Maresz, K. Juszczak, *Historia w źródłach nie tylko pisanych, Czasy nowożytne*, Toruń 2004, s. 131.

1. Zaznacz rozwiązanie kwestii chłopskiej, które zapowiedziane zostało w treści przytoczonych dokumentów.

- A. Parcelacja dóbr państwowych
- B. Upaństwowienie ziemi
- C. Oczyszczanie majątków chłopskich
- D. Uwłaszczenie chłopów

2. Jakie było następstwo polityczne wydania dokumentu, którego fragment zacytowano w źródle nr 2.

- A. Odwilż posewastopolska
- B. Rozpoczęcie rugowania chłopów z ziemi
- C. Upadek powstania styczniowego
- D. Wybuch rabacji galicyjskiej

Zadanie 12. (2 p.)

Na podstawie poniższego tekstu źródłowego oraz wiedzy własnej wykonaj polecenia.

W 1854 roku do hrabiego Györgya Esterhazy'ego, ambasadora austriackiego w Rosji, car Mikołaj I zwrócił się z zapytaniem:

- Hrabio, czy wie pan, którzy to dwaj najgłupszy polscy królowie? Jan Sobieski i ja! Obaj popełniliśmy to kardynalne głupstwo, że obroniliśmy Austrię, która nam taką niewdzięcznością odplaciła! On w 1683 roku ocalił Wiedeń przed Turkami, ja zaś w 1849 roku przed Węgrami.

*Halina Tomalska, Podręcznik do gimnazjum, Polska i świat w XIX w.,
Warszawa 2001, s. 131.*

A. Wyjaśnij, do jakiego wydarzenia odniósł się car Mikołaj I w podkreślonym fragmencie tekstu.

.....
.....

B. Wpisz poniżej nazwisko Polaka, który brał udział w powyższym wydarzeniu.

.....

Zadanie 13. (3 p.)

W wykropkowane miejsca wpisz nazwy powstań, w których miały miejsce opisane poniżej wydarzenia.

A. Była to jedna z największych bitew powstania, w której główne siły wojsk polskich starły się z wojskami rosyjskimi. Wojska polskie powracały z nieudanej wyprawy na gwardie rosyjskie i zostały zaskoczone niespodziewanym nadejściem armii wroga. Armia polska odpoczywała rozlokowana po wsiach na zachodnim brzegu Narwi. Od wschodu znajdowały się jedynie szczupłe siły polskie. Rosjanie zdołali wyprzeć je z zajmowanych pozycji. Straty polskie wyniosły w poległych około 1800 żołnierzy i oficerów, ponad 2900 zostało rannych, około 1400 dostało się do niewoli. Rosjanie utracili w zabitych i rannych około 5800 ludzi. Bitwa ta stanowiła zwrotny moment toczącego się konfliktu.

powstanie

B. Chcąc odwołać się do uczuć patriotycznych i religijnych włościan, zorganizował wielką procesję, na której czele wyruszył spod kościoła Mariackiego do Podgórza i dalej do Wieliczki – naprzeciw nadciągającym wojskom. Kiedy doszli do cmentarza leżącego w pobliżu gościńca, zasłyszano od strony śródmieścia odgłosy strzałów, postanowiono więc zawrócić. W Podgórzu toczyła się walka. Generał austriacki nadciągał od strony Mogilan. Procesja natknęła się na dwie kompanie piechoty majora Schneidra. Część manifestantów uciekła, część ruszyła na Austriaków. Wojsko oddało dwie salwy w tłum z bliskiej odległości. Idący na czele padł na ziemię ugodzony kulą. Powstał straszliwy popłoch i panika.

powstanie

C. Była to jedna z wielu stoczonych potyczek. Oddział polski w sile ok. 2 500 ludzi, w ramach opanowania trójkąta granicznego między zaborami, zaatakował miasto licząc na zaskoczenie i słabość przeciwnika. Ten jednak przewidział działania Polaków, więc wzmocnił w przeddzień załogę i przygotował się do obrony. Początkowo powstańcy odnieśli sukces, po uderzeniu żuawów śmierci na cmentarz. Użycie jednak polskiej kawalerii w wąskich uliczkach spowodowało wysokie straty, szczególnie z powodu prowadzonego przez rosyjskich żołnierzy gęstego ognia z broni palnej. W ramach represji wywołano pożar miasta, którego nie pozwolono gasić.

powstanie

Zadanie 14. (4 p.)

W wykropkowane miejsca obok wynalazków wpisz imiona i nazwiska ich twórców. Wybierz spośród podanych poniżej, jedna z postaci nie jest twórcą żadnego z podanych wynalazków.

Alessandro Volta, Aleksander Bell, George Stephenson, Samuel Morse, Tomasz Edison,

A. ogniwo galwaniczne -

B. parowóz -

C. telegraf -

D. żarówka -

Zadanie 15. (1 p.)

Uporządkuj chronologicznie podane w tabeli wydarzenia. Wpisz w tabeli cyfrę 1 – obok chronologicznie pierwszego wydarzenia, 2 – drugiego, 3 – trzeciego, 4 – czwartego.

	Wydarzenie	Cyfra
A.	Wojna krymska	
B.	Rewolucja październikowa	
C.	Zjednoczenie Włoch	
D.	Wojny bałkańskie	

Zadanie 16. (3 p.)

Na podstawie opisów rozpoznaj ideologie, które rozwijały się w XIX w. Wpisz ich nazwy w odpowiednie miejsca tabeli.

	Opis	Nazwa ideologii
A.	<i>W 1. połowie XIX w. był nazywany starą ideologią. Głównego wroga porządku społecznego upatrywał w anarchii, jaką niosła ze sobą rewolucja. Według jego zwolenników największe znaczenie miało poszanowanie tradycji i rządów monarchicznych. Podkreślał rolę rodziny jako ostoję tradycyjnych wartości moralnych i religijnych.</i>	
B.	<i>Doktryna filozoficzna głosząca, że wolna i nieskrępowana działalność jednostek jest fundamentem postępu społecznego. Opowiadała się za rozszerzeniem wolności obywatelskich, szczególnie praw wyborczych oraz za umocnieniem roli parlamentu. Według jego zwolenników gwarancją rozwoju jednostki i społeczeństwa jest państwo strzegące wolności .</i>	
C.	<i>Nurt ten oparty był na koncepcji społeczeństwa, którego członkowie przestrzegają zasad równości i sprawiedliwości, które można osiągnąć bez walki. Zwolennicy tego nurtu proponowali tworzenie wspólnot, których pracujący członkowie dzieliliby dochód według wkładu pracy i wykształcenia. Praktyczne próby wprowadzenia tych planów okazały się niewykonalne.</i>	

Zadanie 17. (3 p.)

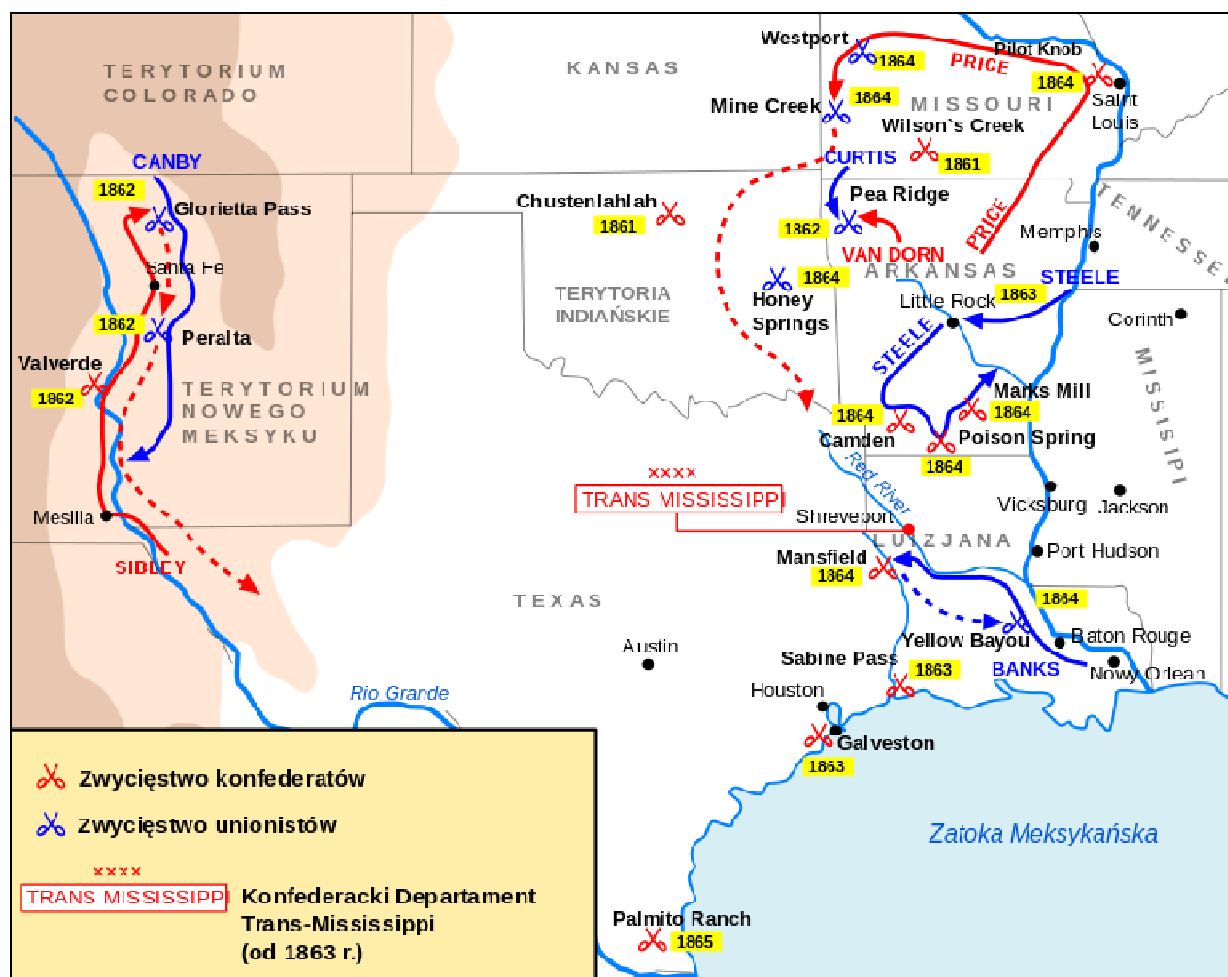
Czy przytoczony tekst nawiązuje do wydarzeń przedstawionych na mapie? Podaj dwa argumenty, potwierdzające Twoje stanowisko - wykorzystaj oba źródła.

Źródło nr 1

Osiemdziesiąt lat temu nasi ojcowie powołali do życia na tym kontynencie nowy naród poczęty w Wolności i wyznający zasadę, że wszyscy ludzie są stworzeni równi. Prowadzimy teraz wielką wojnę domową, która wykaże, czy jakikolwiek naród tak poczęty i wyznający taką zasadę może długo przetrwać. Stoimy na wielkim polu bitwy tej wojny. Przychodzimy, zamierzając poświęcić część tego pola na miejsce ostatniego spoczynku ludzi, którzy dali życie, aby ten naród mógł żyć.

Na podstawie: T. Maresz, K. Juszczak, *Historia w źródłach nie tylko pisanych, Czasy nowożytne, Toruń 2004, s. 20.*

Źródło nr 2

wikipedia.org/wiki/Edmund_Kirby_Smith# (dostęp: 2.02.2018).

A. Stanowisko -

B. Argumenty:

-
-
-
-
-
-
-

Zadanie 18. (4 p.)

Na podstawie przedstawionych źródeł oraz wiedzy własnej wykonaj poniższe polecenia.

Źródło nr 1

bnd.ibe.edu.pl (dostęp: 20.01.2018).

Źródło nr 2

Przeto niniejszym podajemy do wiadomości i deklarujemy, że przejęliśmy na siebie rządy w Indiach. Wzywamy więc naszych poddanych na wspomnianym obszarze do wierności i prawdziwego posłuszeństwa nam, naszym dzieciom i następcom oraz do podporządkowania się władzy tych, których uznamy na nieokreślony czas za godnych w naszym imieniu i dla nas władzy na wspomnianym obszarze. (...)

Na podstawie: T. Maresz, K. Juszczak, *Historia w źródłach nie tylko pisanych, Czasy nowożytne*, Toruń 2004, s. 33.

1. Zaznacz zjawisko, do którego nawiązuje treść obu źródeł.

- A. nacjonalizm
- B. kolonializm
- C. komunizm
- D. solidaryzm

2. Podaj dwa skutki zjawiska przedstawionego w źródłach.

-
-

3. Podaj nazwę państwa, którego władca jest autorem słów przytoczonych w źródle nr 2.

.....

Zadanie 19. (3 p.)

Na podstawie tekstu źródłowego i wiedzy własnej wykonaj poniższe polecenia.

Plan Schlieffena polegał na błyskawicznym ataku na Francję przez Belgię i Luksemburg i pokonaniu armii francuskiej tak, aby następnie skierować siły niemieckie na Rosję. Niemcy zaczęły go realizować w sierpniu 1914 roku i początkowo odnosili zwycięstwa. Wkrótce wojska niemieckie dzieliło 20 km od Paryża. Wtedy Francuzi przeszli do kontrofensywy. Atak niemiecki został powstrzymany, a linia frontu ustabilizowała się od Szwajcarii aż do morza północnego. Na froncie zapanowała równowaga sił i obydwie wrogie armie umocniły się na zajmowanych stanowiskach. Co jakiś czas przeprowadzano ataki na pozycje przeciwnika z zamiarem ich zdobycia. Najczęściej jednak po wielkich ofensywach udawało się przesunąć front o kilkaset metrów. Tak właśnie było w 1916 roku, kiedy rozegrały się dwie wielkie i długotrwałe bitwy, w których zginęło setki tysięcy żołnierzy.

Na podstawie: Jacek Chachaj, Podręcznik dla klasy III gimnazjum, Warszawa 2004, s.52.

1. Zaznacz zakończenie poniższego zdania.

W wyniku zatrzymania ataku niemieckiego walki przerodziły się w tzw.

- A. wojnę pozycyjną.
- B. dziwną wojnę.
- C. wojnę błyskawiczną.
- D. wojnę nieograniczoną.

2. Podaj nazwy dwóch bitew, do których nawiązuje podkreślony fragment tekstu?

-
-

Zadanie 20. (3 p.)

Na podstawie poniższych źródeł wykonaj polecenia.

Źródło nr 1

Propagandowa pocztówka z 1914 roku promująca współpracę polsko-rosyjską.

Na podstawie: T. Maresz, K. Juszczyk, *Historia w źródłach nie tylko pisanych, XX wiek i czasy współczesne*, Toruń 2004, s. 94.

Źródło nr 2

Wojsko rosyjskie niesie Wam błogą wieść owego pojednania. Niechaj się zatrą granice, rozcinające na części Naród Polski. Niech Naród Polski połączy się w jedno ciało pod berłem Cesarza Rosyjskiego. Pod berłem tem odrodzi się Polska, swobodna w swojej wierze, języku i samorządzie.

Na podstawie: T. Maresz, K. Juszczyk, *Historia w źródłach nie tylko pisanych, XX wiek i czasy współczesne*, Toruń 2004, s. 94.

1. W społeczeństwie polskim przed wybuchem I wojny światowej ukształtowały się różne koncepcje odzyskania niepodległości, tzw. orientacje. Podaj nazwę tej, z którą związany jest powyższy tekst źródłowy oraz propagandowa widokówka z 1914 r.

Orientacja

2. Podaj nazwisko polityka, który stał na czele tej orientacji?

Nazwisko:

3. Spośród podanych formacji wojskowych zaznacz tę, która została utworzona z inicjatywy powyższej orientacji, jako następstwo wydania zacytowanego w źródle 2 dokumentu.

- A. Legion Bayończyków
- B. Błękitna Armia
- C. Legion Puławski
- D. 1. Kompania Kadrowa

Zadanie 21. (4 p.)

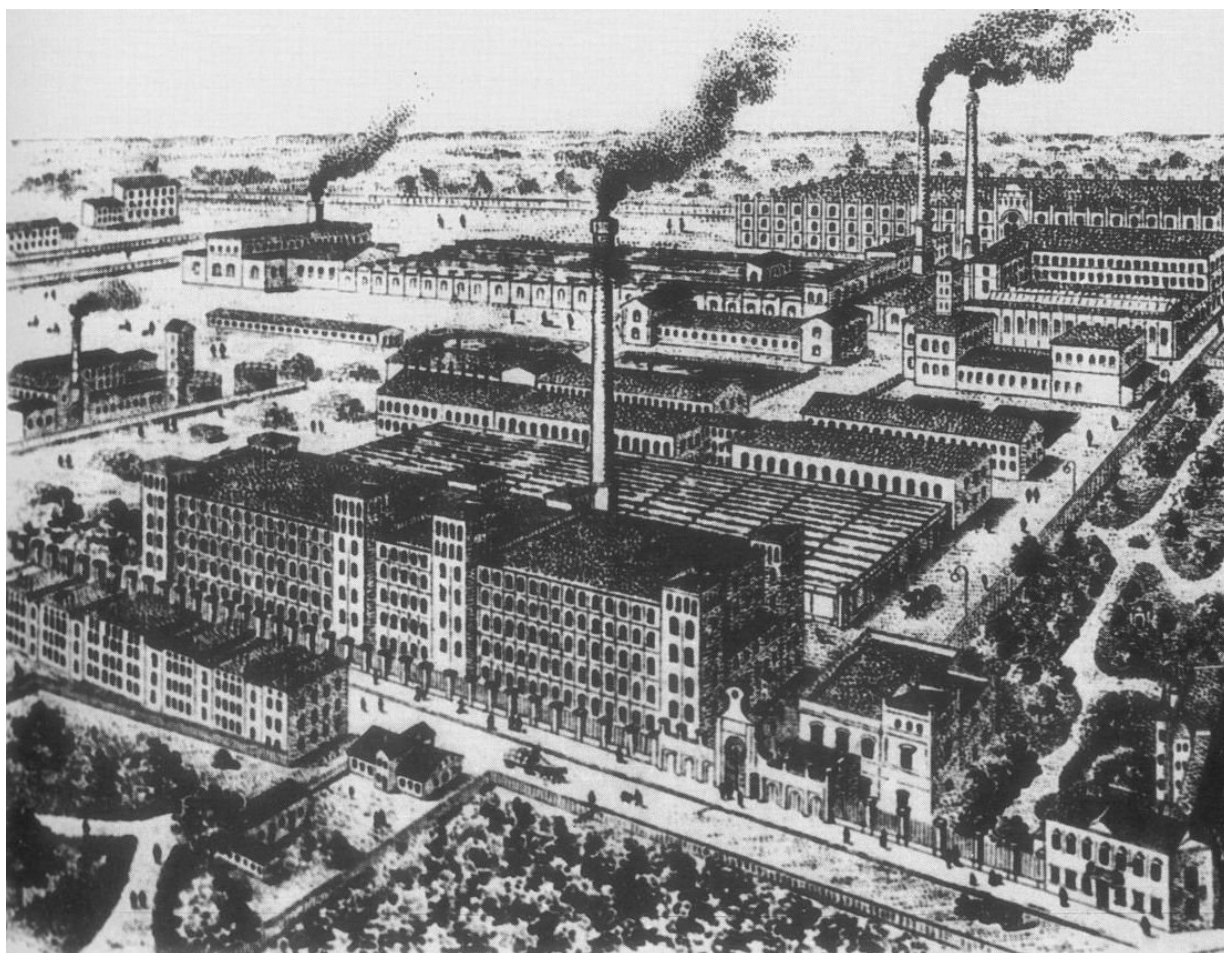
Na podstawie tekstu źródłowego oraz ilustracji wykonaj polecenia.

Źródło nr 1

Królestwo dziś posiada warsztatów tkackich przeszło sześć tysięcy, poruszanych wodą lub parą, za pomocą wydoskonalonych machin w niczym nie ustępujących najlepszym zakładom zagranicznym tego rodzaju i dostarcza co rok przeszło siedem milionów łokci sukna we wszystkich kolorach i gatunkach (...). Inne wyroby wełniane, jako to kaźmierki, sukienka, flanele, multany, czerkasy, kobierce itp. przykładają się także do ruchu handlowego między dwoma narodami jednemu berłu podległymi. W istocie, wełniane te tkanki są poniekąd jedynymi towarami, które Królestwo jest w stanie dawać w zamian licznych przedmiotów z Cesarstwa otrzymywanych, jakimi są wyroby (...) jedwabne, płótna lniane i konopne, żagle, skóry, papiery, kruszce, blachy i narzędzia żelazne, porcelany, fajans, воск, świece jarzące, oleje, smoła, żywica, ryby, zwierzyzna, woły, masło, rozmaite żywności, chmiel, zboża i inne przedmioty od kilku lat napływające do stolicy naszej, przy łatwości przewiezienia, jaką nasze drogi podają. Ta duża ilość zakładów w jednym mieście spowodowała, że stłoczyli się w nim robotnicy, którzy potrzebują mieszkań i opieki rządu. Dlatego miasta zmieniają swój wygląd i robią się coraz ciasniejsze.

Halina Tomalska, *Podręcznik do gimnazjum, Polska i świat w XIX w.*, Warszawa 2001, s. 97.

Źródło nr 2

fotopolska.eu (dostęp: 20.01.2018).

A. Podaj nazwę towaru, który był podstawą eksportu z Królestwa Polskiego do Rosji?

.....

B. Podaj nazwę towaru, który przywożono z Rosji do Królestwa Polskiego?

.....

C. Podaj dwa przykłady konsekwencji rozwoju przemysłu dla ośrodków miejskich w XIX w.

-

-

Brudnopis